

Feliu Ventura

Músic i escriptor

Després de vuit discos, el cantautor de Xàtiva debuta en la novel·la per homenatjar un dels seus referents, Ovidi Montllor. 'Com un record d'infantesa' és una defensa de la memòria històrica que destil·la el mateix compromís ideològic que les seves cançons

CÈLIA ATSET

“Ens sabíem redactors de la nostra història”

◆◆◆◆ Laura Serra

La música d'Ovidi Montllor amara la novel·la de debut de Feliu Ventura (Xàtiva, 1976), que inclou il·lustracions de Daniel Olmo. Hi explica la descoberta de la tràgica història familiar per part d'un jove xilè que acaba de perdre l'avi, un vell exiliat valencià. De Santiago a Alcoi, el relat ressegueix la vida de tres generacions víctimes del franquisme i de la dictadura de Pinochet.

És impossible llegir el títol del llibre, *Com un record d'infantesa*, sense taral·lejar *Teresa*. Què eren primer, les ganes d'homenatjar Ovidi o d'escriure una novel·la?

El títol està fet abans que el llibre, però era tot i tot. Volia inventar un personatge que arribés a la figura d'Ovidi i la seva generació de nou, que és segurament part del públic que pot llegir la novel·la, per franja d'edat. Per això el protagonista ve de lluny i arriba a coneixe'l a través del que sent d'altres. Les cançons

encapçalen els capítols del llibre però també il·lustren un moment social del nostre país, que va ser el final de la dictadura i el principi de la *modèlica* Transició, que no deixa de ser una època paral·lela a la que vivim ara: una societat que volia fer un procés constituent cap a una realitat nova i canviar tot el que era antic.

Per què situes a Xile aquesta família descendent d'un exiliat català? Primer, perquè jo vaig fer un viatge al revés: vaig arribar a Xile a través de les cançons de Víctor Jara. Segon, perquè m'impresiona el paral·lelisme d'aquella societat amb la nostra. I tercer, perquè quan vaig fer el documental *La memòria de la música* (2012) vaig viatjar a Xile i vaig conèixer un pintor, Josep Balmes, que hi va arribar exiliat de petit i d'allà va marxar a França quan va entrar Pinochet. I aquesta història d'un exili cíclic em va colpir.

“HE ENCARAT EL LLIBRE COM UN DISC. ELS CAPÍTOLS SERIEN COM CANÇONS”

Tenies certa vocació divulgativa? No sóc historiador, no puc donar lliçons de res. El que he intentat és arribar a la història a través de les cançons, perquè per a mi són càpsules efervescentes de memòria: passen els anys i et retornen a una història. Però no a la història dels llibres sinó a les històries quotidianes xicotetes de la gent que explica la vida.

Es nota que no has pogut deixar de banda la motxilla de cantautor.

He encarat el llibre com un disc. Els capítols serien com cançons. Però la manera d'expressar-me és diferent. He intentat trobar això tan difícil que és un llenguatge senzill. La dificultat que té la novel·la és que no la pots llegir moltes vegades veloçment. Aquí saps que la primera jugada serà important i això a l'hora d'escriure et carrega d'una responsabilitat diferent. La cançó és una miniatura que requereix ulleres de prop. La novel·la, una estructura.

Hi toques molts temes: exili, dictadures, Guerra Civil, manca de justícia i el destí final sembla la reivindicació de la memòria històrica. Sempre he defensat la memòria històrica com un fet molt important que ens transforma com a persones i com a societat. És la nostra experiència. Això també va ser un aprenentatge del viatge a Xile. És un lloc on molts espais de memòria ja no existeixen perquè han sigut destruïts i la memòria es reconstrueix a través d'espais simbòlics: a Villa Grimaldi hi ha un jardí de roses en record de les dones que hi van ser torturades i desaparegudes. L'art i les cançons no deixen de ser també una reconstrucció simbòlica de la memòria. Les cançons d'Ovidi i dels nostres cantautors que van començar als 60 i 70, potser sense adonar-se'n, estaven preservant una part de la història per al futur.

El to de la novel·la, però, no és fosc. Potser perquè l'amor projecta els personatges cap al futur.

L'amor és un motor de tot, com la política, i no es pot separar. L'amor a les olors de la infantesa, a les cançons, a les persones amb qui comparteixes el passat i les de la quotidianitat... És el fil que ho salva tot.

També cites versos de cançons de Víctor Jara, Violeta Parra, Nacho Vegas i Obrint Pas...

M'ajuden a crear una atmosfera i són com una mena de transicions quasi cinematogràfiques. I t'estalvies unes quantes pàgines! Tenim grans músics que han explicat les coses millor abans que nosaltres. A més, sóc de la generació d'Obrint Pas i és una mirada cap a nosaltres, perquè hem entrat en aquest relat: allà on hem arribat com a societat també és per algunes coses que van fer alguns músics, al País Valencià i a altres llocs. Tenim la necessitat d'explicar-ho perquè no es perdi.

¿Teniu la sensació que si no ho expliqueu vosaltres no ho farà ningú?

Aquesta ha sigut la dinàmica cruel dels últims anys, de saber-nos redactors de la nostra història perquè la història oficial no comptava amb nosaltres. Això canviarà molt prompte.

A l'inici de la novel·la en Víctor veu una manifestació on hi ha familiars de desapareguts i se'ls mira amb indiferència. Al final, ja no.

Vivim moltes coses en el dia a dia a les quals no donem prou importància. El llibre parla d'uns refugiats que fan un viatge, i és una història que estem vivint de nou malauradament. Crec que hem de prendre posició davant de totes les coses que ens afecten a nosaltres i als homes i les dones del món. ◆◆